

Bryssel, 9. heinäkuuta 2025
(OR. en)

11274/25

Toimielinten välinen asia:
2024/0315 (COD)

CODEC 965
IXIM 152
FRONT 168
VISA 103
EURODAC 16
COSI 130
JAI 1027
COMIX 211
COPEN 197
PE 43

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI tilapäisestä poikkeamisesta asetuksen (EU) 2017/2226 ja asetuksen (EU) 2016/399 tietyistä säännöksistä rajanylitystietojärjestelmän asteittaisen käyttöönoton osalta – Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset (Strasbourg, 7.–10. heinäkuuta 2025)

I JOHDANTO

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 294 artiklan määräysten sekä yhteispäätösmenettelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevan yhteisen julistuksen¹ mukaisesti neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio ovat olleet useita kertoja epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jotta asiasta päästäisiin yhteisymmärrykseen jo ensimmäisessä käsittelyssä.

¹ EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.

Tässä yhteydessä kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan (LIBE) puheenjohtaja Javier ZARZALEJOS (EPP, ES) esitti valiokunnan puolesta yhden kompromissitarkistuksen (tarkistus 2) edellä mainittuun asetusehdotukseen, josta Assita KANKO (ECR, BE) oli laatinut mietintöluonnoksen. Tarkistuksesta oli sovittu edellä mainitussa epävirallisessa yhteydenpidossa. Muita tarkistuksia ei esitetty.

II ÄÄNESTYS

Täysistunnon äänestyksessä 8. heinäkuuta 2025 hyväksyttiin edellä mainittua asetusehdotusta koskeva kompromissitarkistus (tarkistus 2). Näin tarkistettu komission ehdotus muodostaa Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, joka on liitteenä olevassa lainsäädäntöpäätöslauselmassa².

Euroopan parlamentin kanta vastaa sitä, mitä toimielinten kesken oli aiemmin sovittu. Neuvoston pitäisi näin ollen voida hyväksyä Euroopan parlamentin kanta.

Säädös annettaisiin sitten Euroopan parlamentin kantaa vastaavassa sanamuodossa.

² Lainsäädäntöpäätöslauselmassa olevaan Euroopan parlamentin kannan versioon on merkitty komission ehdotukseen tehdyistä tarkistuksista johtuvat muutokset. Lisäykset komission tekstiin on *lihavoitu ja kursivoitu*. Poistot on osoitettu merkillä ”■”.

P10_TA(2025)0141

Tilapäinen poikkeaminen asetuksen (EU) 2017/2226 ja asetuksen (EU) 2016/399 tietyistä säännöksistä

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 8. heinäkuuta 2025 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tilapäisestä poikkeamisesta asetuksen (EU) 2017/2226 ja asetuksen (EU) 2016/399 tietyistä säännöksistä rajanylitystietojärjestelmän asteittaisen käyttöönoton osalta (COM(2024)0567 – C10-0207/2024 – 2024/0315(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2024)0567),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan sekä 77 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdan ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C10-0207/2024),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 74 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 28. toukokuuta 2025 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 60 artiklan,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A10-0082/2025),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

**Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 8. heinäkuuta 2025,
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/... antamiseksi tilapäisistä
poikkeuksista asetusten (EU) 2017/2226 ja (EU) 2016/399 tiettyihin säännöksiin siltä osin kuin
on kyse rajanylitystietojärjestelmän asteittaisesta käyttöönotosta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan
2 kohdan b ja d alakohdan ja 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä¹,

¹ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 8. heinäkuuta 2025.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2226² 66 artiklan 1 kohdassa säädetään, että komissio päättää päivän, jona EES otetaan käyttöön, jos tietyt edellytykset täyttyvät.
- (2) Komissio ei ole saanut kaikkia asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja ilmoituksia, jotka muodostavat yhden niistä edellytyksistä, joiden nojalla päätös EES:n käyttöönotosta tehdään.
- (3) Asetuksessa (EU) 2017/2226 sallitaan ainoastaan käyttöönotto kokonaisuudessaan, mikä edellyttää, että kaikki jäsenvaltiot alkavat käyttää EES:ää täysimittaisesti kaikkien EES:ään rekisteröitävien kolmansien maiden kansalaisten osalta ja käyttävät EES:ää samanaikaisesti kaikilla rajanylityspaikoillaan. ***Kaikkien EES:n toimintojen täysimittainen käyttöönotto samanaikaisesti kaikilla rajanylityspaikoilla on kuitenkin riski koko EES:n häiriönsietokyvylle ja matkustajavirroille ulkorajoilla.***

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2226, annettu 30 päivänä marraskuuta 2017, rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (EUVL L 327, 9.12.2017, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

- (4) *Jotta voitaisiin varmistaa EES:n sujuva käynnistäminen, helpottaa sen oikea-aikaista käyttöönottoa kaikissa jäsenvaltioissa, antaa jäsenvaltioille tarvittava jousto EES:n käytön aloittamiseen selkeästi määritellyn ajan kuluessa ja helpottaa teknisiä ja toimintaan liittyviä mukautuksia EES:n käyttöönoton alussa, on tarpeen vahvistaa säännöt EES:n asteittaiselle käyttöönotolle, jonka aikana jäsenvaltioiden olisi voitava halutessaan ottaa EES käyttöön vaiheittain. Sen varmistamiseksi, että kyseisissä mukautuksissa otetaan huomioon mahdolliset matkustusvirrat ja kausihuiput sekä se, että EES:n asteittainen käyttöönotto voisi myös vaikuttaa jonkin verran jäsenvaltioihin lisäämällä työtaakkaa rajanylityspaikoilla, tällaisen asteittaisen käyttöönoton kesto olisi rajattava 180 päivään.*

- (5) Jotta EES voidaan ottaa käyttöön asteittain, on tarpeen poiketa *tilapäisesti* tietyistä asetuksen (EU) 2017/2226 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399³ säännöksistä. Asetuksessa (EU) 2017/2226 vahvistettuja muita sääntöjä, joihin tämä asetus ei vaikuta, sovelletaan kyseisessä asetuksessa säädetyllä tavalla. Erityisesti *asetuksessa (EU) 2017/2226 vahvistettuja sääntöjä sovelletaan* tietoihin, jotka kirjataan EES:ään *sen* asteittaisen käyttöönoton aikana, *ja sen vuoksi kyseisiä tietoja* pidetään luotettavina ja paikkansapitävinä. *Tämä asetus ei myöskään vaikuta jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti jo tekemien ilmoitusten pätevyYTEEN.*

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

(6) Niiden jäsenvaltioiden, **joita eivät aio käyttää EES:ää täysimittaisesti sen asteittaisen käyttöönoton alusta alkaen**, olisi alettava käyttää EES:ää asteittain EES:ään rekisteröitävien kolmansien maiden kansalaisten tietojen kirjaamiseksi maahantulon ja maastalähdön yhteydessä yhdellä tai useammalla **rajanylityspaikalla tai yhdellä tai useammalla kulkuväylällä tällaisilla** rajanylityspaikoilla. Jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan ja soveltuvin osin otettava huomioon ilma-, maa- ja merirajojen ylityspaikkojen yhdistelmä. Jotta voidaan varmistaa EES:n hallittu käyttöönotto ja hallita paremmin odotusaikoja rajoilla ja välttää niiden mahdollista pitkittymistä, jäsenvaltioiden olisi tapauksen mukaan **ja tarvittaessa** otettava kaikki EES:n toiminnot käyttöön asteittain ja kirjattava kaikkien EES:ään rekisteröitävien kolmansien maiden kansalaisten tiedot vähitellen. Jotta voidaan varmistaa **EES:n täysimittainen käyttö kaikilla rajanylityspaikoilla unionissa silloin, kun jäsenvaltiot päättävät ottaa EES:n käyttöön asteittain, käyttöönotto** olisi toteutettava vaiheissa, joita varten olisi vahvistettava vähimmäisvaatimukset, jotka jäsenvaltioiden on saavutettava. Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus nopeuttaa täytäntöönpanoa kansallisella tasolla tai aloittaa EES:n täysimittainen käyttö **sen käyttöönoton alusta** alkaen. **Asteittainen tietojenkäsittely EES:ssä olisi toteutettava noudattaen kaikilta osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679⁴ säädettyjä rekisteröityjen oikeuksia, eikä se saisi johtaa suoraan tai välillisesti minkäänlaiseen kyseisessä asetuksessa tarkoitettuun syrjintään tai profilointiin. Tarvittaessa komission olisi Euroopan tietosuojavaltuutettua kuullen annettava lisää käytännön ohjeita henkilötietojen käsittelystä EES:ssä asteittaisen käyttöönoton aikana.**

⁴ **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojaa-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).**

- (7) EES:n sujuvan käyttöönoton helpottamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1726⁵ perustetun vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) olisi laadittava korkean tason käyttöönottosuunnitelma, jossa annetaan jäsenvaltioille ja Europolille ohjeita **EES:n** käyttöönoton ■ suunnittelusta ja toteuttamisesta asteittaisen käyttöönoton aikana, **jäljempänä 'eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelma'**. **eu-LISAn** olisi toimitettava kyseinen suunnitelma **Euroopan parlamentille, neuvostolle**, komissiolle, jäsenvaltioille ja Europolille. Kyseisellä suunnitelmalla olisi **vahvistettava EES:n** keskusjärjestelmän **suorituskyky- ja saatavuustavoitteet sekä strategia mahdollisten vähäisten, vakavien ja toiminnan estävien toiminnallisten puutteiden varalta, ja siinä olisi esitettävä varmistusmenettelyjä ja annettava ohjeita jäsenvaltioille ja Europolille EES:n keskusjärjestelmän toimintaa varten. eu-LISAn hallintoneuvoston olisi hyväksyttävä mainittu suunnitelma**. Käytön aloittamista tai nopeuttamista koskevissa jäsenvaltioiden päätöksissä olisi otettava huomioon **eu-LISAn** korkean tason käyttöönottosuunnitelma.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1726, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavasta Euroopan unionin virastosta (eu-LISA) sekä asetuksen (EY) N:o 1987/2006 ja neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1077/2011 kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1726/oj>).

- (8) EES:n sujuvan käyttöönoton helpottamiseksi **kunkin jäsenvaltion** olisi laadittava kansallinen **käyttöönottosuunnitelma** komissiota ja eu-LISAA kuullen **ja toimitettava kyseinen suunnitelma komissiolle**. Kansallisissa käyttöönottosuunnitelmissa olisi esitettävä **EES:n** asteittaisen **█** käyttöönoton kunkin vaiheen osalta tiedot asetetuista kynnysarvoista ja vaatimuksista, erityisesti seuraavat: i) **ennakoitu** päivämäärä, josta alkaen EES:ää käytetään **█ rajanylityspaikoilla**, ii) arvioidun EES:ään rekisteröitävien rajanylitysten lukumäärän **ennakoitu** prosenttiosuus EES:ään rekisteröitävien kolmansien maiden kansalaisten kokonaismäärästä ja iii) tarvittaessa **█ rajanylityspaikoilla** käytettävät **ennakoidut** biometriset toiminnot. **eu-LISAn olisi otettava huomioon se, ovatko kansalliset käyttöönottosuunnitelmat teknisesti johdonmukaisia eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelman kanssa, ja vahvistettava, että niihin ei sisälly teknisiä puutteita, jotka voisivat entisestään viivästyttää EES:n käyttöönottoa. Komission olisi otettava huomioon kaikkien kansallisten käyttöönottosuunnitelmien yleinen johdonmukaisuus ja se, onko kukin kansallinen käyttöönottosuunnitelma tässä asetuksessa säädettyjen kynnysarvojen ja vaatimusten mukainen.** Kun jäsenvaltiot laativat kansallisia käyttöönottosuunnitelmiaan, niitä kannustetaan tarvittaessa koordinoimaan toimintaansa infrastruktuurin ylläpitäjien kanssa alueilla, joilla rajanylityspaikat sijaitsevat. **Jos jäsenvaltio suunnittelee EES:n käytön aloittamista tai EES:n biometrinen toimintojen käyttöä jollakin tietyllä rajanylityspaikalla, kyseisen jäsenvaltion olisi ilmoitettava kyseisen rajanylityspaikan infrastruktuurin ylläpitäjille.** Jotta voidaan seurata **EES:n** asteittaisen käyttöönoton noudattamista, jäsenvaltioiden olisi toimitettava **Euroopan parlamentille, neuvostolle**, komissiolle ja eu-LISAlle kuukausittaiset raportit **kansallisten** käyttöönottosuunnitelmiansa täytäntöönpanosta. Tällaisissa kuukausittaisissa raporteissa olisi tarvittaessa yksilöitävä poikkeamiset ja korjaavat toimenpiteet, jos tällaisia oli tarpeen toteuttaa tässä asetuksessa säädettyjen kynnysarvojen ja vaatimusten noudattamiseksi. **Komission olisi helpotettava jäsenvaltioiden ytimekkäiden kansallisten käyttöönottosuunnitelmien ja kuukausittaisten raporttien toimittamista.**

(9) ***Kun otetaan huomioon, että EES:ään sen asteittaisen käyttöönoton aikana*** kirjatut tiedot saattavat olla puutteellisia, kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat olisi kyseisenä aikana leimattava järjestelmällisesti maahantulon ja maastalähdön yhteydessä. Kansallisten viranomaisten olisi otettava huomioon maahantulo-/maastalähtötietueiden tai pääsyn epäämistä koskevien tietueiden mahdollinen puutteellisuus. ***Jos mitään asiaankuuluvia EES:n tietoja ei ole, kansallisten viranomaisten*** olisi pidettävä leimoja ensisijaisina. ***Jos leima puuttuu, kansallisten viranomaisten*** olisi ***pidettävä*** EES:ään kirjattuja tietoja ***ensisijaisina***. Jos ***biometrisiä tietoja sisältävän henkilökohtaisen tiedoston ja leiman välillä on ristiriitä, kansallisten viranomaisten olisi pidettävä EES:n tietoja ensisijaisina***. Jos ***biometrisiä tietoja sisältämättömän henkilökohtaisen tiedoston ja leiman välillä on ristiriitä, tai asetuksen (EU) 2017/2226 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, kansallisten viranomaisten olisi päätettävä tapauskohtaisesti, pidetäänkö leimaa vai EES:n tietoja ensisijaisina***.

- (10) Kun otetaan huomioon, että EES:ään sen asteittaisen käyttöönoton aikana kirjatut tiedot saattavat olla puutteellisia, kansallisten viranomaisten ei olisi otettava huomioon automaattisen laskentajärjestelmän antamia tuloksia EES:ään rekisteröityjen kolmansien maiden kansalaisten sallitun oleskelun jäljellä olevasta enimmäiskestosta. Kansallisten viranomaisten ei myöskään olisi otettava tehtäviään suorittaessaan huomioon automaattista mekanismia, joka tunnistaa tai merkitsee maastalähtötietueiden puuttumisen sallitun oleskelun päättymispäivän jälkeen tai tietueet, joiden osalta sallitun oleskelun enimmäiskesto on ylittynyt, **taikka näin muodostettuja** luetteloja sallitun oleskeluajan ylittäneistä henkilöistä.
- (11) Jotta jäsenvaltioilla olisi riittävästi aikaa mukautua EES:n **käyttöönottoon**, biometrinen toimintojen käyttö rajanylityspaikoilla ei saisi olla pakollista **EES:n** asteittaisen käyttöönoton 60 ensimmäisen päivän **aikana**. **Jäsenvaltioita kannustetaan kuitenkin hyödyntämään kyseisiä toimintoja kyseisen jakson aikana, jotta voidaan tukea sujuvaa operatiivista siirtymää ja mahdollistaa kaikkien täytäntöönpano-ongelmien oikea-aikainen havaitseminen ja ratkaiseminen.** Jäsenvaltioiden olisi viimeistään 90:ntenä päivänä **EES:n** asteittaisen käyttöönoton **ensimmäisestä päivästä lukien** käytettävä EES:ää biometrinen toimintojen kanssa vähintään puolessa rajanylityspaikoistaan. Biometrinen tietojen antaminen ei saisi olla EES:ään rekisteröitävien kolmansien maiden kansalaisten maahantulon edellytys niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään ilman biometrisiä toimintoja.

- (12) Jotta voidaan ottaa huomioon tarve ottaa EES asteittain käyttöön biometrinen toimintojen kanssa rajanylityspaikoilla, EES:ään rekisteröitävien kolmansien maiden kansalaisten biometrinen todentaminen olisi suoritettava ainoastaan niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään biometrinen toimintojen kanssa.
- (13) Jotta voidaan varmistaa neuvoston päätöksellä 2004/512/EY⁶ perustetun viisumitietojärjestelmän (VIS) ja EES:n johdonmukainen yhteentoimivuus, VIS:ään olisi oltava suora pääsy ainoastaan niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää ei käytetä. Niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään, rajaviranomaisten olisi hyödynnettävä EES:n ja VIS:n yhteentoimivuutta.

⁶ Neuvoston päätös 2004/512/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2004, viisumitietojärjestelmän (VIS) perustamisesta (EUVL L 213, 15.6.2004, s. 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/512/oj>).

- (14) Niille kolmansien maiden kansalaisille, joiden tiedot on kirjattava EES:ään, olisi ilmoitettava heidän tietojensa käsittelyä koskevista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan asetuksen (EU) 2017/2226 50 artiklan 5 kohdassa säädetyssä vakiomallin muodossa.
- Kyseisille*** kolmansien maiden kansalaisille annettavissa tiedoissa olisi viitattava EES:n asteittaiseen käyttöönottoon. Vakiomallissa olisi ilmoitettava kyseisille kolmansien maiden kansalaisille heidän velvollisuudestaan antaa biometrisiä tietoja niillä rajanylityspaikoilla, joilla kyseinen velvollisuus on maahantulon edellytys, seuraamuksista, joita aiheutuu, ellei biometrisiä tietoja anneta, siitä, ettei heidän ole mahdollista tarkistaa sallitun oleskelun jäljellä olevaa kestoa automaattisesti, ***sekä mahdollisuudesta käyttää komission verkkosivustolla saatavilla olevaa lyhytaikaisen oleskelun laskentavälinettä.***
- (15) EES:n asteittaisen käyttöönoton huomioon ottamiseksi komission olisi ***tarkistettava*** EES:n verkkosivustolla olevia tietoja ***säännöllisesti ja tarvittaessa mukautettava niitä.***

- (16) ***Komission olisi Euroopan tietosuojavaltuutetun avulla mukautettava*** asetuksen (EU) 2017/2226 51 artiklan mukaisesti ■ laadittua tiedotusmateriaaliaan ***EES:n*** asteittaisen käyttöönoton tukemiseksi järjestettävän tiedotuskampanjan toteuttamiseksi.
- (17) EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana kolmansien maiden kansalaisilla ei ole mahdollisuutta tarkistaa sallitun oleskelunsa tarkkaa kestoa ***asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa*** verkkopalvelussa sähköisesti.

- (18) Tämä asetus ei vaikuta tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen⁷, jäljempänä 'Schengenin yleissopimus', 26 artiklan 1 kohdassa ja neuvoston direktiivissä 2001/51/EY⁸ vahvistettuihin lentoliikenteen harjoittajien, meriliikenteen harjoittajien ja ryhmiä linja-autoilla maitse kuljettavien kansainvälisten liikenteenharjoittajien velvollisuuksiin. Liikenteenharjoittajien olisi tältä osin tarkistettava matkustusasiakirjoihin laitettut leimat. Jotta voidaan varmistaa EES:n eriytettyä soveltamista rajanylityspaikoilla koskeva toimiva viestintä liikenteenharjoittajien kanssa, mistä viime kädessä hyötyvät matkustajat, on ratkaisevan tärkeää, että jäsenvaltiot toteuttavat EES:n käyttöönoton rajanylityspaikoillaan läpinäkyvällä tavalla.
- (19) Asetuksen (EU) 2017/2226 22 artiklassa ja asetuksen (EU) 2016/399 12 a artiklassa säädetään siirtymäkaudesta ja siirtymätoimenpiteistä EES:n käyttöönottoa varten. **Jotta EES voidaan ottaa käyttöön asteittain**, mainituista artikloista on tarpeen poiketa sen varmistamiseksi, että siirtymäkautta ja siirtymätoimenpiteitä sovelletaan vasta **EES:n** asteittaisen käyttöönoton päättymisen **jälkeen**. Kyseisen poikkeuksen soveltamisen olisi päätyttävä viiden vuoden ja 180 päivän kuluttua päivästä, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

⁷ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>.

⁸ Neuvoston direktiivi 2001/51/EY, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2001, 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan määräysten täydentämiseksi (EYVL L 187, 10.7.2001, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

- (20) Sen varmistamiseksi, etteivät kansalliset viranomaiset ja **unionin** virastot tee tehtäviään suorittaessaan päätöksiä yksinomaan EES:ään kirjattujen tietojen perusteella, niiden olisi otettava huomioon, että EES:ään rekisteröidyt henkilökohtaiset tiedostot saattavat sisältää puutteellisia tietokokonaisuuksia. Kyseisen poikkeuksen soveltamisen olisi päätyttävä viiden vuoden ja 180 päivän kuluttua päivästä, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jotta voidaan ottaa huomioon mainitun asetuksen 34 artiklan 3 kohdassa säädetty viiden vuoden säilytysaika niiden tietokokonaisuuksien osalta, joista puuttuu maastalähtötietue. ***EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana luotuja maahantulo- ja maastalähtötietueita ei olisi käytettävä automaattiseen raportointiin eikä automaattisiin prosesseihin, mukaan lukien tietojen automaattinen katsominen*** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1240⁹ perustetusta ***Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmästä (ETIAS)***.
- (21) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tietojen muuttamista ja poistamista ennen määräaikaan koskevia asetuksen (EU) 2017/2226 säännöksiä noudatetaan, täydennettävä puutteellisia tietoja siinä määrin kuin se on mahdollista, kun otetaan huomioon EES:ään sen asteittaisen käyttöönoton aikana kirjattujen tietokokonaisuuksien rajallinen saatavuus.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1240, annettu 12 päivänä syyskuuta 2018, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 1077/2011, (EU) N:o 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 ja (EU) 2017/2226 muuttamisesta (EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

- (22) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1896¹⁰ perustettu Euroopan raja- ja merivartiovirasto *ei* saisi *päästä* EES:ään kirjattuihin tietoihin EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana riskianalyyysien ja haavoittuvuusarviointien tekemiseksi, koska tietojen puutteellisuus voisi johtaa harhaanjohtaviin riskianalyyseihin ja haavoittuvuusarviointeihin.
- (23) Jotta voidaan varmistaa ulkorajojen vaikuttava valvonta EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana, *olisi sovellettava seuraavia sääntöjä*. Niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää ei käytetä, rajatarkastukset olisi suoritettava asetuksen (EU) 2016/399 mukaisesti, sellaisena kuin sitä sovelletaan ■ päivänä, joka edeltää päivää, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 ■ 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään, rajatarkastukset olisi suoritettava *asetusten* (EU) 2017/2226 ja *(EU) 2016/399* mukaisesti *sekä noudattaen tässä asetuksessa säädettyjä*, kyseisistä asetuksista tehtäviä erityisiä poikkeuksia, jotka koskevat todentamista niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään ilman biometrisiä toimintoja, jotta *EES* voidaan ottaa käyttöön asteittain. Kyseiset rajatarkastukset olisi suoritettava siten, että ne eivät vaikuta viisumin haltijoiden todentamiseen sormenjälkien avulla asetuksen (EY) *N:o 767/2008* mukaisesti.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (24) Jotta voidaan tuloksellisesti mukauttaa teknisiä ja organisatorisia järjestelyjä EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana kussakin jäsenvaltiossa ja puuttua **tapauksiin**, joissa EES:n keskusjärjestelmän, kansallisten järjestelmien tai viestintäinfrastruktuurin toimintahäiriöt **haittaavat merkittävästi EES:n käyttöä, tai puuttua poikkeuksellisiin olosuhteisiin, joissa liikennemäärien vuoksi** odotusaika rajanylityspaikalla muodostuu kohtuuttomaksi, **kaikilla** jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus keskeyttää EES:n käyttö tietyillä rajanylityspaikoilla kokonaan tai osittain EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana **riippumatta siitä, alkavatko ne käyttää EES:ää täysimittaisesti vai asteittain.**
- Jäsenvaltioiden olisi käytettävä kyseistä mahdollisuutta ainoastaan silloin, kun tällainen keskeytys on ehdottoman välttämätön, ja mahdollisimman lyhyen ajan.** Jos käyttö keskeytetään osittain, biometrinen tietojen rekisteröinti EES:ään olisi keskeytettävä. Jos käyttö keskeytetään kokonaan, mitään tietoja ei saisi kirjata EES:ään. **Tällainen keskeytys ei saisi vaikuttaa EES:n asteittaisen käyttöönoton aikataulua koskeviin velvollisuuksiin, mutta se voisi tilapäisesti vaikuttaa rekisteröinnin kynnyksarvoihin.**

- (25) *Jotta voidaan lieventää EES:n biometrinen toimintojen käyttöönottoon liittyviä lisäriskejä, kaikilla jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus poikkeuksellisissa olosuhteissa silloin, kun odotusaika rajanylityspaikalla muodostuu liikennemäärien vuoksi kohtuuttomaksi, keskeyttää biometrinen tietojen rekisteröinti EES:ään sen asteittaisen käyttöönoton päättymisen jälkeen. Tällaisen keskeyttämisen olisi oltava mahdollista rajoitetun 90 päivän ajan EES:n asteittaisen käyttöönoton päättymisestä. Kyseistä jaksoa olisi automaattisesti pidennettävä 60 päivällä, jos alle 80 prosenttia EES:ään sen asteittaisen käyttöönoton aikana rekisteröidyistä henkilökohtaisista tiedostoista sisältää biometrisiä tietoja.*
- (26) eu-LISAn olisi laadittava raporteja *EES:n* käyttöä koskevista tilastoista, jotta voidaan arvioida EES:n suorituskykyä ja sitä, noudattavatko jäsenvaltiot *eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelmaa ja kansallisia* käyttöönottosuunnitelmia, yksilöidä parannuskohteita, seurata EES:n asteittaista käyttöönottoa koskevien tämän asetuksen vaatimusten noudattamista ja tukea EES:n jatkokehittämiseen ja optimointiin liittyvää päätöksentekoa. *Lisäksi eu-LISAn on asetuksen (EU) 2017/2226 63 artiklan 4 kohdan mukaisesti määrä julkaista tilastot EES:n käytöstä asteittaisen käyttöönoton aikana. eu-LISAn olisi niin ikään jatkettava säännöllistä raportointiaan hallintoneuvostolleen. eu-LISAn ohjelman hallintoneuvoston olisi seurattava asteittaista käyttöönottoa.*

(27) *eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelmaan ja kansallisiin käyttöönottosuunnitelmiin liittyvä valmistelutyö olisi käynnistettävä tämän asetuksen voimaantulopäivään mennessä. eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelmassa ja kansallisissa käyttöönottosuunnitelmissa olisi otettava huomioon päivä, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kaikkien kyseisessä artikkelissa lueteltujen edellytysten on täytyttävä hyvissä ajoin, jotta komissio voi tehdä päätöksen päivästä, jona EES otetaan käyttöön, ennen kyseisen valmistelutyön aloittamista ja ottaen huomioon neuvoston 5 päivänä maaliskuuta 2025 hyväksymän yhteentoimivuutta koskevan etenemissuunnitelman. Komission on erityisesti saatava hyvissä ajoin kaikki kyseisen asetuksen 66 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaiset ilmoitukset. EES:n asteittainen käyttöönotto olisi aloitettava ja tässä asetuksessa säädettyjä poikkeuksia sovellettava päivästä, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti.* Koska tässä asetuksessa säädetään tilapäisistä poikkeuksista, sen soveltamisen olisi päätyttävä 180 päivän kuluttua kyseisestä päivästä. Poikkeussäännöksiä, jotka koskevat poikkeamista *asetuksessa (EU) 2017/2226 säädettyjen* siirtymäkauden ja siirtymätoimenpiteiden soveltamisesta pääsystä EES:n tietoihin ja liikenteenharjoittajien suorittamasta matkustusasiakirjoihin laitettujen leimojen tarkistamisesta, sekä EES:n käytön keskeyttämistä koskevia säännöksiä olisi kuitenkin sovellettava rajoitetun ajan *EES:n* asteittaisen käyttöönoton päättymisen jälkeen.

- (28) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta *eli* vahvistaa sääntöjä EES:n asteittaisesta käyttöönotosta ja *asetuksista* (EU) 2017/2226 ja *(EU) 2016/399* tehtävistä poikkeuksista, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja *vaikutusten* vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla . Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen *kyseisen tavoitteen* saavuttamiseksi.
- (29) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanskan olisi mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti päätettävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.

- (30) Tällä asetuksella **kehitetään** niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti **ei osallistu** neuvoston päätöksen 2002/192/EY¹¹ mukaisesti. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (31) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa **viimeksi mainittujen** osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹² ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY¹³ 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (32) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹⁴ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY¹⁵ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

¹¹ *Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).*

¹² *EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj).*

¹³ *Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).*

¹⁴ *EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.*

¹⁵ *Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).*

- (33) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹⁶ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU¹⁷ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (34) Kyproksen osalta tämän asetuksen VIS-järjestelmään liittyvät säännökset ovat vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja Schengenin säännöstöön perustuvia tai muuten siihen liittyviä säännöksiä. EES:n käyttö edellyttää passiivisen pääsyn myöntämistä VIS:ään. Koska EES:ää saavat käyttää vain ne jäsenvaltiot, jotka täyttävät VIS:ään liittyvät edellytykset EES:n käyttöönottohetkellä, Kypros ei käytä EES:ää käyttöönoton alusta alkaen. Kypros liitetään EES:ään heti, kun asetuksessa (EU) 2017/2226 tarkoitettujen menettelyjen edellytykset täyttyvät.

¹⁶ *EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.*

¹⁷ *Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).*

- (35) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu *Euroopan parlamentin ja neuvoston* asetuksen (EU) 2018/1725¹⁸ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 10 päivänä maaliskuuta 2025.
- (36) Tässä asetuksessa vahvistetaan tiukat säännöt, jotka koskevat pääsyä EES:ään, sekä tarvittavat suojatoimet tällaiselle pääsyyllä *EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana ja täsmennetyin ajanjakson aikana EES:n asteittaisen käyttöönoton päättymisen jälkeen*. Lisäksi siinä *pidetään ennallaan* yksilön oikeudet tutustua tietoihinsa sekä oikaista, täydentää, poistaa ja muuttaa niitä ja erityisesti oikeus käyttää oikeussuojakeinoja samoin kuin *EES:n tietojen* käsittelytoiminnan valvonta, jota riippumattomat julkiset viranomaiset toteuttavat. Tässä asetuksessa kunnioitetaan näin ollen perusoikeuksia ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita ja otetaan huomioon erityisesti oikeus ihmisarvoon, orjuuden ja pakotyön kielto, oikeus vapauteen ja turvallisuuteen, yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen, henkilötietojen suoja, syrjintäkielto, lapsen oikeudet, ikääntyneiden henkilöiden oikeudet, vammaisten sopeutuminen yhteiskuntaan ja oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen.
- (37) Tämä asetus ei vaikuta velvoitteisiin, jotka perustuvat pakolaisten oikeusasemaa koskevaan 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehtyyn Geneven yleissopimukseen, sellaisena kuin se on täydennettynä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

¹⁸ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).*

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat *asetuksella (EU) 2017/2226 perustetun* rajanylitystietojärjestelmän (*EES*), asteittaista käyttöönottoa niillä jäsenvaltioiden rajoilla, joilla EES:ää käytetään *kyseisen* asetuksen 4 artiklan mukaisesti, sekä tilapäisiä poikkeuksia *asetusten* (EU) 2017/2226 ja (EU) 2016/399 *tietyistä säännöksistä*.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EU) 2017/2226 3 artiklan 1 kohdassa olevia määritelmiä.

Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'EES:n asteittaisella käyttöönotolla' 180 päivän jaksoa alkaen päivästä, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- 2) 'kansallisilla viranomaisilla' asetuksen (EU) 2017/2226 9 artiklassa tarkoitettuja viranomaisia;

- 3) 'arvioidulla rajanylitysten lukumäärällä' jäsenvaltion arviota, joka koskee asetuksen (EU) 2017/2226 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten lukumäärää kyseisessä jäsenvaltiossa ja jonka perusteena on kyseiseen jäsenvaltioon *lyhytaikaista oleskelua varten* matkustavien kolmansien maiden kansalaisten *asetuksen (EU) 2017/2226 4 artiklassa tarkoitetuilla rajoilla tekemien* rajanylitysten kokonaismäärän vuosittainen keskiarvo laskettuna ■ sitä päivää edeltäviltä *kahdelta kalenterivuodelta*, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3 artikla

Käyttöönottosuunnitelmat *ja raportointi*

1. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA) toimittaa *Euroopan parlamentille, neuvostolle*, komissiolle ja jäsenvaltioille sekä Europolille *viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [30 päivää tämän asetuksen voimaantulopäivästä]* EES:n asteittaista käyttöönottoa koskevan korkean tason käyttöönottosuunnitelman, *jäljempänä 'eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelma'*, jossa otetaan huomioon *4 artiklan 2–5 kohdassa* säädettyt kynnysarvot ja vaatimukset. Kyseisellä suunnitelmalla *tuetaan* EES:n keskusjärjestelmän *tuloksellista ja jatkuvaa käyttöä vahvistamalla EES:n keskusjärjestelmän suorituskyky- ja saatavuustavoitteet sekä strategia mahdollisten vähäisten, vakavien ja toiminnan estävien toiminnallisten puutteiden varalta, ja siinä esitetään varmistusmenettelyjä ja annetaan ohjeita jäsenvaltioille ja Europolille EES:n keskusjärjestelmän toimintaa varten.*

eu-LISAn hallintoneuvosto hyväksyy eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelman.

2. ***Kunkin jäsenvaltion*** on komissiota ja eu-LISAA kuullen laadittava viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [60 päivää tämän asetuksen voimaantulopäivästä] EES:n asteittaista käyttöönottoa koskeva kansallinen käyttöönottosuunnitelma, jäljempänä 'kansallinen käyttöönottosuunnitelma', jossa otetaan huomioon ***eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelma, ja toimitettava kyseinen suunnitelma komissiolle. Jos jäsenvaltio ei ota EES:ää täysimittaisesti käyttöön EES:n asteittaisen käyttöönoton alusta alkaen, sen kansallisessa käyttöönottosuunnitelmassa on täsmennettävä, miten 4 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja ja vaatimuksia tullaan noudattamaan.***

eu-LISA ottaa huomioon sen, ovatko kansalliset käyttöönottosuunnitelmat teknisesti johdonmukaisia eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelman kanssa , ja vahvistaa, että niihin ei sisälly teknisiä puutteita, jotka voisivat entisestään viivästyttää EES:n käyttöönottoa. Komissio ottaa huomioon kaikkien kansallisten käyttöönottosuunnitelmien yleisen johdonmukaisuuden ja sen, onko kukin kansallinen käyttöönottosuunnitelma 4 artiklassa säädettyjen kynnysarvojen ja vaatimusten mukainen.

Jos jäsenvaltio suunnittelee EES:n käytön aloittamista tai EES:n biometrinen toimintojen käyttöä jollakin tietyllä rajanylityspaikalla, kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta kyseisen rajanylityspaikan infrastruktuurin ylläpitäjille.

█

3. Jäsenvaltioiden on 30:nneistä päivästä *EES:n asteittaisen käyttöönoton ensimmäisestä päivästä lukien* toimitettava *Euroopan parlamentille, neuvostolle*, komissiolle ja eu-LISAlle kuukausittaiset raportit, joissa ne *vahvistavat* kansallisten käyttöönottosuunnitelmiansa täytäntöönpanon *tai yksilöivät poikkeamiset ja* korjaavat toimenpiteet, jos tällaisia oli tarpeen toteuttaa 4 artiklassa säädettyjen kynnyksarvojen ja vaatimusten noudattamiseksi.
4. *Komissio helpottaa jäsenvaltioiden ytimekkäiden kansallisten käyttöönottosuunnitelmien ja kuukausittaisten raporttien toimittamista.*
5. eu-LISA antaa komission pyynnöstä sille tarvittavat tilastot, jotta *komissio voi seurata eu-LISAn korkean tason käyttöönottosuunnitelman ja* kansallisten käyttöönottosuunnitelmien *täytäntöönpanoa*, asetuksen (EU) 2017/2226 63 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

6. ***Komissio antaa Euroopan tietosuojavaltuutettua kuullen tarvittaessa lisää käytännön ohjeita henkilötietojen käsittelystä EES:ssä sen asteittaisen käyttöönoton aikana.***

4 artikla

EES:n asteittainen käyttöönotto

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 6 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana käytettävä EES:ää tämän artiklan **2–6 kohdassa** säädetyllä tavalla.

2. Kunkin jäsenvaltion on EES:n asteittaisen käyttöönoton ensimmäisestä päivästä alettava käyttää EES:ää maahantulon ja maastalähdön yhteydessä yhdellä tai useammalla rajanylityspaikalla siten, että otetaan mahdollisuuksien mukaan ja soveltuvin osin huomioon ilma-, maa- ja merirajojen ylityspaikkojen yhdistelmä, asetuksen (EU) 2017/2226 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten tietojen kirjaamiseen ja tallentamiseen. Kunkin jäsenvaltion on **viimeistään 30:ntenä päivänä EES:n asteittaisen käyttöönoton ensimmäisestä päivästä lukien** rekisteröitävä EES:ään vähintään 10 prosenttia arvioidusta rajanylitysten lukumäärästä kyseisessä jäsenvaltiossa.

Jäsenvaltiot voivat käyttää EES:ää ilman biometrisiä toimintoja ja kansalliset viranomaiset voivat luoda tai päivittää henkilökohtaisia tiedostoja ilman biometrisiä tietoja EES:n asteittaisen käyttöönoton 60 ensimmäisen päivän **ajan**.

3. Kunkin jäsenvaltion on **viimeistään 90:ntenä päivänä EES:n asteittaisen käyttöönoton ensimmäisestä päivästä lukien** käytettävä EES:ää biometrinen toimintojen kanssa vähintään puolessa rajanylityspaikoistaan. Kunkin jäsenvaltion on rekisteröitävä **EES:ään** vähintään **35 prosenttia** arvioidusta rajanylitysten lukumäärästä kyseisessä jäsenvaltiossa. EES:ään rekisteröityjen asetuksen (EU) 2017/2226 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten henkilökohtaisissa tiedostoissa on oltava biometriset tiedot.

4. Kunkin jäsenvaltion on **viimeistään** 150:ntenä päivänä EES:n asteittaisen käyttöönoton **ensimmäisestä päivästä lukien** käytettävä EES:ää biometrinen toimintojen kanssa kaikilla rajanylityspaikoillaan ja **rekisteröitävä** EES:ään vähintään 50 prosenttia arvioidusta rajanylitysten lukumäärästä kyseisessä jäsenvaltiossa.
5. Kunkin jäsenvaltion on **viimeistään** 170:ntenä päivänä EES:n asteittaisen käyttöönoton **ensimmäisestä päivästä lukien** käytettävä EES:ää biometrinen toimintojen kanssa kaikilla rajanylityspaikoillaan ja rekisteröitävä EES:ään kaikki asetuksen (EU) 2017/2226 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut kolmansien maiden kansalaiset.
6. Pääsyn epäämiset, joista päätetään rajanylityspaikalla, jolla EES:ää käytetään, on kirjattava EES:ään asetuksen (EU) 2017/2226 18 artiklan **mukaisesti**.

Tämän kohdan soveltamiseksi pääsyn epäämiset kirjataan biometrinen tietojen kanssa, jos käytetään EES:n biometrisiä toimintoja, **ja** ilman biometrisiä tietoja, jos EES:ää käytetään ilman biometrisiä toimintoja.
7. Europol käyttää EES:ää asetuksessa (EU) 2017/2226 säädetyllä tavalla EES:n asteittaisen käyttöönoton ensimmäisestä päivästä.

5 artikla

Muut poikkeukset asetuksista (EU) 2017/2226 ja (EU) 2016/399

1. EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana sovelletaan 4 artiklassa vahvistettujen sääntöjen lisäksi tässä artiklassa vahvistettuja sääntöjä ***riippumatta siitä, millä tavalla jäsenvaltiot päättävät ottaa EES:n käyttöön.***
2. Rajaviranomaisten on järjestelmällisesti leimattava asetuksen (EU) 2017/2226 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat maahantulon ja maastalähdön yhteydessä.

Asetuksen (EU) 2016/399 42 a artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa sekä 2, 5 ja 6 kohdassa tarkoitettuja leimaamisvelvoitteita sovelletaan soveltuvin osin EES:ää käyttävissä jäsenvaltioissa.

3. Kansallisten viranomaisten, joilla on asetuksen (EU) 2017/2226 23–29, 31, 32, 34 ja 35 artiklassa säädettyjä käyttötarkoituksia koskeva toimivalta, on EES:n tietojen tallentamista, muuttamista, poistamista ja katsomista varten

a) pidettävä leimoja ensisijaisina, jos mitään asiaankuuluvia EES:n tietoja ei ole;

- b) pidettävä EES:n tietoja ensisijaisina,*
- i) jos biometrisiä tietoja sisältävän henkilökohtaisen tiedoston ja leiman välillä on ristiriitä; tai*
 - ii) jos leima puuttuu;*
- c) päätettävä tapauskohtaisesti, pidetäänkö leimaa vai EES:n tietoja ensisijaisina,*
- i) jos biometrisiä tietoja sisältämättömän henkilökohtaisen tiedoston ja tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti laitettun leiman välillä on ristiriitä; tai*
 - ii) asetuksen (EU) 2017/2226 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.*

Kansalliset viranomaiset ja Europol eivät tee yksilöihin haitallisesti vaikuttavia päätöksiä yksinomaan sillä perusteella, että EES:stä puuttuu väitetyn maahantulon tai maastalähdön rekisteröinti.

4. Jos *jonkin jäsenvaltion* alueella olevalla kolmannen maan kansalaisella ei ole matkustusasiakirjaan laitettua leimaa eikä EES:ään luotua henkilökohtaista tiedostoa, kansalliset viranomaiset voivat olettaa, että kolmannen maan kansalainen ei täytä tai ei enää täytä maahantuloa tai oleskelua jäsenvaltioissa koskevia edellytyksiä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua olettamusta ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin, jotka esittävät millä tahansa tavalla uskottavat todisteet siitä, että he kuuluvat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin ■ tai että heillä on oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu olettaus voidaan kumota, jos kolmansien maiden kansalaiset esittävät millä tahansa tavalla uskottavat todisteet, *kuten matkalipun taikka todisteen oleskelustaan jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella tai aikaisemman oleskelulupansa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettun viisuminsa päättymispäivää koskevan todisteen*, siitä, että he ovat noudattaneet lyhytaikaisen oleskelun kestoa koskevia ehtoja.

Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu olettamus kumotaan, **EES:ää käyttävien** kansallisten viranomaisten on suoritettava yksi tai useampi seuraavista tehtävistä ■ tämän asetuksen sallimissa rajoissa:

- a) tarvittaessa luotava EES:ään kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle henkilökohtainen tiedosto;
 - b) päivitettävä kyseistä kolmannen maan kansalaista koskeva viimeisin maahantulo-/maastalähtötietue syöttämällä puuttuvat tiedot;
 - c) poistettava kyseistä kolmannen maan kansalaista koskeva olemassa oleva henkilökohtainen tiedosto, jos asetuksen (EU) 2017/2226 35 artiklassa säädetään tällaisesta poistamisesta.
5. Rajaviranomaisten on hyödynnettävä asetuksen (EU) 2017/2226 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua EES:n ja VIS:n yhteentoimivuutta ainoastaan niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään. Rajaviranomaisten on edelleen käytettävä VIS:ää suoraan
- a) niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää ei käytetä;
 - b) silloin, kun EES:n käyttö on tämän asetuksen 7 artiklan **nojalla** keskeytetty.

6. Kansalliset viranomaiset ja Europol jättävät huomioimatta seuraavat seikat:
- a) asetuksen (EU) 2017/2226 11 artiklassa tarkoitetun, sallitun oleskelun enimmäiskestosta tietoa antavan automaattisen laskentajärjestelmän tulokset;
 - b) automaattisesti muodostettu luettelo sallitun oleskeluajan ylittäneistä henkilöistä ja sen seuraamukset, joita tarkoitetaan erityisesti asetuksen (EU) 2017/2226 6 artiklan 1 kohdan c ja h alakohdassa, 12 artiklan 3 kohdassa, 16 artiklan 4 kohdassa, 34 artiklan 3 kohdassa, 50 artiklan 1 kohdan i ja k alakohdassa ja 63 artiklan 1 kohdan e alakohdassa.
7. **Sovellettaessa asetuksen (EU) 2017/2226 45 ja 48 artiklaa** jäsenvaltioiden tämän asetuksen *nojalla suorittamia EES:n tietojenkäsittelytapauksia* ei pidetä laittomina tai asetuksen (EU) 2017/2226 vastaisina.
8. Asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan nojalla tapahtuva kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyyden ja aiemman rekisteröinnin todentaminen on suoritettava mainitun asetuksen 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille kolmansien maiden kansalaisille niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään biometristen toimintojen kanssa, myös itsepalvelujärjestelmien välityksellä, jos sellaisia on saatavilla.

9. Niiden asetuksen (EU) 2017/2226 50 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen nimenomaisten tietojen lisäksi, jotka jäsenvaltioiden on lisättävä vakiomalliin, jolla **kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille** kolmansien maiden kansalaisille annetaan tietoa heidän henkilötietojensa käsittelystä EES:ssä, jäsenvaltioiden on **liitettävä** kyseiseen vakiomalliin asianomaisen henkilön henkilökohtaisen tiedoston luomisen yhteydessä seuraavat tiedot:

”Rajanylitystietojärjestelmä otetaan käyttöön asteittain. **Tänä aikana** [alkaen ...] rajanylitystietojärjestelmään ei välttämättä kerätä kaikilla jäsenvaltioiden ulkorajoilla henkilötietojasi, ei myöskään biometrisiä tietoja. Jos kyseisten tietojen kerääminen on pakollista mutta et halua antaa niitä, sinulta evätään maahanpääsy. Asteittaisen käyttöönoton aikana tietojasi ei automaattisesti lisätä sallitun oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden luetteloon. Sinun ei myöskään ole mahdollista tarkistaa rajanylitystietojärjestelmän verkkosivuston tai rajanylityspaikoilla käytettävissä olevien laitteiden avulla, kuinka pitkään sinulla on vielä oikeus oleskella maassa. **Voit tarkistaa sallitun oleskelusi keston lyhytaikaisen oleskelun laskentavälineellä, joka on saatavilla Euroopan komission verkkosivustolla osoitteessa https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/border-crossing/short-stay-calculator_fi.**

Rajanylitystietojärjestelmän asteittaisen käyttöönoton jälkeen henkilötietojasi käsitellään tässä lomakkeessa vahvistetun mukaisesti.”.

10. Komissio mukauttaa asetuksen (EU) 2017/2226 50 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla EES:n verkkosivustolla olevia tietoja niin, että niissä otetaan huomioon **EES:n** asteittainen käyttöönotto.
11. Asetuksen (EU) 2017/2226 51 artiklassa tarkoitettussa EES:n käyttöönoton tukemiseksi järjestettävässä tiedotuskampanjassa on otettava huomioon rajanylityspaikoilla vallitsevat erityisolosuhteet. Kyseisessä tiedotuskampanjassa on varmistettava, että asiaankuuluvat tiedot välitetään niille, joita asia koskee, ja siinä on otettava huomioon tämän asetuksen 4 artiklassa säädetyt kynnyksarvot ja vaatimukset. Komissio **mukauttaa Euroopan tietosuojavaltuutetun avulla kyseisen tiedotuskampanjan materiaalia kohtuullisessa määräjassa ennen EES:n asteittaista käyttöönottoa. Lisäksi komissio edelleen tukee jäsenvaltioita kyseisen materiaalin valmistelussa.**

12. Keskeytetään asetuksen (EU) 2017/2226 **11 artiklan 3 kohdan**, 12 artiklan 1 ja 2 kohdan, 13 artiklan 1 ja 2 kohdan, 20 artiklan ja 21 artiklan soveltaminen **sekä asetuksen (EU) 2016/399 8 artiklan 9 kohdan soveltaminen**.
13. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2017/2226 22 artiklassa ja asetuksen (EU) 2016/399 12 a artiklassa säädetään, kyseisissä artikloissa säädettyjä siirtymäkautta ja siirtymätoimenpiteitä sovelletaan ensimmäisestä päivästä EES:n asteittaisen käyttöönoton **päättymisen** jälkeen.
14. Niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää ei käytetä, rajatarkastukset on suoritettava asetuksen (EU) 2016/399 mukaisesti, sellaisena kuin sitä sovelletaan päivänä, joka edeltää päivää, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää **asetuksen** (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään, rajatarkastukset on suoritettava **asetusten** (EU) 2017/2226 ja ■ (EU) 2016/399 mukaisesti.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetään, niillä rajanylityspaikoilla, joilla EES:ää käytetään ilman biometrisiä toimintoja, ei sovelleta **asetuksen (EU) 2016/399** 6 artiklan 1 kohdan f alakohdan i alakohtaa eikä yksinomaan EES:n soveltamista varten niitä **kyseisen** asetuksen **6** artiklan **1** kohdan f alakohdan ii alakohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan a ja g alakohdassa tarkoitettuja säännöksiä, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten todentamista biometristen tietojen perusteella.

Tätä asetusta sovellettaessa keskeytetään asetuksen (EU) 2016/399 9 artiklan 3 kohdan ja 12 artiklan soveltaminen.

- 15. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2017/2226 37 artiklassa säädetään, eu-LISAn ohjelman hallintoneuvosto jatkaa toimintaansa EES:n asteittaisen käyttöönoton päättymiseen asti. eu-LISAn ohjelman hallintoneuvosto erityisesti seuraa EES:n asteittaista käyttöönottoa, mukaan lukien EES:n keskusjärjestelmän vakaus, ja suosittaa tapauksen mukaan lisätoimia.**

6 artikla

Pääsy EES:n tietoihin

1. EES:n käytön vaihdellessa kussakin jäsenvaltiossa EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana, EES:ään kyseisenä aikana kirjattujen tietojen mahdollinen puutteellisuus on otettava huomioon seuraavasti:
 - a) kansallisten viranomaisten ja Europolin toimesta niiden käyttäessä EES:ään rekisteröityjä maahantulo- ja maastalähtötietueita tehtäviensä suorittamiseksi;
 - b) kansallisten viranomaisten toimesta niiden toimittaessa EES:n tietoja asetuksen (EU) 2017/2226 41 ja 42 artiklan mukaisesti;
 - c) ETIAS-keskusyksikön toimesta asetuksen (EU) 2017/2226 25 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkistusta varten;

d) toimivaltaisten viranomaisten, komission ja asiaankuuluvien unionin virastojen toimesta asetuksen (EU) 2017/2226 63 artiklan **mukaista** raportointia ja tilastointia **varten**.

2. ■ Liikenteenharjoittajien on tarkistettava matkustusasiakirjoihin laitettut leimat täyttääkseen Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan 1 kohdan ja ■ direktiivin 2001/51/EY mukaiset velvoitteensa EES:n asteittaisen käyttöönoton keston ajan. **Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 3 kohdassa säädetään, liikenteenharjoittajat voivat alkaa käyttää kyseisessä artiklassa tarkoitettua verkkopalvelua 90:nneistä päivästä EES:n asteittaisen käyttöönoton ensimmäisestä päivästä lukien.**

Liikenteenharjoittajien on 180 päivän **ajan** EES:n asteittaisen käyttöönoton päättymisestä asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 3 kohdan **mukaisen** verkkopalvelun käyttämisen lisäksi edelleen tarkistettava matkustusasiakirjoihin laitettut leimat täyttääkseen Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan 1 kohdan ja direktiivin 2001/51/EY **mukaiset** velvoitteensa.

3. Jäsenvaltioiden on asetuksen (EU) 2017/2226 35 ja 52 artiklassa tarkoitetut EES:ään kirjattujen henkilötietojen täydentämistä koskevat velvoitteensa täyttäessään täydennettävä asiaankuuluvia henkilötietoja vain siinä määrin kuin se on mahdollista, kun otetaan huomioon EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana kerättyjen tietokokonaisuuksien rajallinen saatavuus. Kyseisen asetuksen 52 artiklan 4 kohdassa tarkoitettussa hallinnollisessa päätöksessä on tarvittaessa viitattava tämän asetuksen 4 artiklan 2–4 kohdassa säädettyihin kynnysarvoihin ja vaatimuksiin, joissa sallitaan puutteellisten tiedostojen rekisteröinti.
4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2017/2226 63 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, Euroopan raja- ja merivartioviraston asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä ei ole pääsyä katsomaan EES:ään kirjattuja tietoja EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana riskianalyyysien tai haavoittuvuusarviointien tekemiseksi.

7 artikla

EES:n käytön keskeyttäminen

1. Jäsenvaltiot voivat EES:n asteittaisen käyttöönoton aikana keskeyttää EES:n käytön kokonaan tai osittain tietyillä rajanylityspaikoilla *tapauksissa*, joissa EES:n keskusjärjestelmän, kansallisten järjestelmien tai viestintäinfrastruktuurin toimintahäiriöt *haittaavat merkittävästi EES:n käyttöä, tai poikkeuksellisissa olosuhteissa*, joissa liikennemäärien vuoksi odotusaika rajanylityspaikalla muodostuu kohtuuttomaksi.

Jos käyttö keskeytetään osittain, jäsenvaltioiden on kerättävä asetuksen (EU) 2017/2226 16–20 artiklassa tarkoitetut tiedot, biometrisiä tietoja lukuun ottamatta.

Jos käyttö keskeytetään kokonaan, jäsenvaltioiden on keskeytettävä EES:n käyttö kokonaan eivätkä ne saa kerätä mainitun asetuksen 16–20 artiklassa tarkoitettuja tietoja.

Jäsenvaltioiden on kummassakin tapauksessa viipymättä ja joka tapauksessa viimeistään kuuden tunnin kuluttua EES:n käytön keskeytyksen alkamisesta ilmoitettava komissiolle ja eu-LISAlle EES:n käytön kokonaan tai osittain tapahtuvan keskeytyksen syy ja kyseisen keskeytyksen odotettu ***tai tosiasiallinen*** kesto. ***Jäsenvaltioiden on ilmoitettava*** keskeytyksestä rajanylityspaikkojen infrastruktuurin ylläpitäjille ja liikenteenharjoittajille **■**, ***jos tämä on rajanylityspaikkojen paikalliset olosuhteet huomioon ottaen aiheellista.***

Kun keskeytykseen johtanut tilanne on ohi, jäsenvaltioiden on ilmoitettava siitä viipymättä komissiolle ja eu-LISAlle. ***Jäsenvaltioiden on siinä tapauksessa, että ne ovat ilmoittaneet keskeytyksestä rajanylityspaikkojen infrastruktuurin ylläpitäjille ja liikenteenharjoittajille, ilmoitettava näille, että keskeytykseen johtanut tilanne on ohi.***

2. *Jos EES:n keskusjärjestelmässä on toimintahäiriö, eu-LISA ilmoittaa viipymättä komissiolle ja jäsenvaltioille tällaisen toimintahäiriön syyn ja sen odotetun keston. Lisäksi eu-LISA ilmoittaa viipymättä komissiolle ja jäsenvaltioille, kun toimintahäiriö on korjattu. Kaikkien jäsenvaltioiden on viipymättä vahvistettava komissiolle ja eu-LISAlle, että EES:n käyttö aloitetaan uudelleen.*
3. Jäsenvaltiot voivat **90** päivän *ajan* EES:n asteittaisen käyttöönoton päättymisestä keskeyttää EES:n käytön osittain 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettulla tavalla tietyllä rajanylityspaikalla enintään kuuden tunnin ajaksi poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa liikennemäärien vuoksi odotusaika rajanylityspaikalla muodostuu kohtuuttomaksi. *Tällaisen osittaisen keskeytyksen aikana* jäsenvaltiot vapautetaan niille asetuksen (EU) 2017/2226 21 artiklan 1 kohdassa säädetystä velvoitteesta biometristen tietojen *rekisteröinnin* osalta. Jäsenvaltioiden on viipymättä ja joka tapauksessa viimeistään kuuden tunnin kuluttua *osittaisen* keskeytyksen alkamisesta ilmoitettava komissiolle ja eu-LISAlle keskeytyksen syy ja sen odotettu *tai tosiasiallinen* kesto.

4. Edellä 3 kohdassa ■ tarkoitettua **90 päivän** jaksoa pidennetään automaattisesti 60 päivällä, jos alle 80 prosenttia EES:ään sen asteittaisen käyttöönoton aikana rekisteröidyistä henkilökohtaisista tiedostoista sisältää biometrisiä tietoja.
5. eu-LISA antaa komissiolle ■ viimeistään kymmenentenä päivänä EES:n asteittaisen käyttöönoton päättymisestä tilastot, joiden perusteella komissio voi tarkistaa, onko **4 kohdassa tarkoitettu** prosenttiosuus saavutettu. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille tarkistuksensa tulokset viimeistään 30:ntenä päivänä EES:n asteittaisen käyttöönoton päättymisestä.

8 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan ***kolmantena*** päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan päivästä, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Tämän asetuksen 3 artiklaa sovelletaan kuitenkin ... päivästä ...kuuta ... ***[tämän asetuksen voimaantulopäivä]***.

2. Tämän asetuksen soveltaminen lakkaa 180 päivän kuluttua päivästä, jona EES otetaan käyttöön ja jonka komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kuitenkin:

- a) 5 artiklan 13 kohdan ja 6 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan soveltaminen lakkaa viiden vuoden ja 180 päivän kuluttua päivästä, ***jona EES otetaan käyttöön ja jonka*** komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

- b) 6 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan soveltaminen lakkaa 360 päivän kuluttua päivästä, **jona EES otetaan käyttöön ja jonka** komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- c) 7 artiklan 3 ja 4 kohdan soveltaminen lakkaa **330** päivän kuluttua päivästä, **jona EES otetaan käyttöön ja jonka** komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- d) 7 artiklan 5 kohdan soveltaminen lakkaa 210 päivän kuluttua päivästä, **jona EES otetaan käyttöön ja jonka** komissio päättää asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa **perussopimusten mukaisesti**.

Tehty ... päivänä ...kuuta ...

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja